

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲۳.....	پیش‌گفتار.....
۲۹.....	مقدمه.....
۳۳.....	دعای کمال خونین.....
۳۵.....	پیش‌نماز.....
۳۶.....	کارِ مهم‌تر.....
۳۷.....	احساس خلوص بیشتر.....
۳۸.....	به طرف مسجد.....
۳۹.....	دیدار دوست.....
۴۰.....	در اتاق ژنرال آمریکایی.....
۴۲.....	هم‌دل.....

- ۴۳..... سجده‌های طولانی
- ۴۴..... نماز، نمازِ اوّل وقت
- ۴۶..... وقتی همه خواب بودند
- ۴۸..... در دل کوه
- ۴۹..... نصیحت
- ۵۰..... آن شب سرد زمستان
- ۵۲..... غذا یا نماز اول وقت؟
- ۵۳..... خلوت با معبود
- ۵۴..... شب شام غریبان
- ۵۵..... گریه‌های سوزناک
- ۵۷..... به سوی معبود
- ۵۹..... نماز در منطقه‌ی تهدید
- ۶۰..... هزار صلوات
- ۶۱..... وقت نماز
- ۶۳..... عجب روز بدی است!
- ۶۴..... کسی داخل نشود!
- ۶۶..... با همه‌ی خستگی
- ۶۷..... در میان شهدا
- ۶۸..... مرد راه
- ۶۹..... در پناه سنگر
- ۷۰..... سجده‌ی یونسیه
- ۷۱..... بیداری؟ وقت نماز است

- ۷۲..... صف نماز جماعت
- ۷۳..... زمانِ مرگ
- ۷۴..... اوّل نماز
- ۷۵..... الهی العفو
- ۷۶..... متوجّه خالق
- ۷۹..... شب عروسی رفته بود برای دعا!
- ۸۱..... سوز و گداز
- ۸۵..... توسّل
- ۸۶..... غرق در مناجات
- ۸۷..... نجوا
- ۸۸..... میهمانِ خدا
- ۸۹..... رنگِ بی رنگی
- ۹۱..... دعای توسّل
- ۹۲..... خاکسار
- ۹۴..... مناجات علی علیه السلام
- ۹۵..... در حال سجده
- ۹۶..... نماز شب در حال حرکت
- ۹۷..... راز و نیاز
- ۹۸..... دیگر نتوانست بخوابد!
- ۹۹..... تنها وسیله‌ی تسلّی
- ۱۰۱..... دنبال چه می‌گشتی؟
- ۱۰۳..... چراغ‌های کم‌سو!

- ۱۰۴ سنگر دعا
- ۱۰۵ سر به سجده
- ۱۰۶ از شلمچه تا بهشت
- ۱۰۸ از دعاهايش مي شناختيم
- ۱۰۹ قصيده‌ي مشگل گشا
- ۱۱۰ جرم معلّم ما
- ۱۱۱ اعتقاد خاص
- ۱۱۲ نماز و نوحه
- ۱۱۳ نماز شبِ ديني
- ۱۱۴ زيارت جامعه‌ي كبيره
- ۱۱۶ آخرين راز و نياز
- ۱۱۸ ذكر نجات
- ۱۱۹ در آن لحظه
- ۱۲۲ يا ربّ ارحم
- ۱۲۳ حيرت
- ۱۲۵ مهّم اين است
- ۱۲۶ سه شنبه ها
- ۱۲۷ در ميان نخلها
- ۱۲۸ عبادت با تمام بدن
- ۱۳۰ زيارت عاشورا بجای بيهوشي
- ۱۳۳ توي گودال
- ۱۳۵ در جستجوي صدا

- ۱۳۶ این دعا فرق دارد.....
- ۱۳۸ سر بر خاک.....
- ۱۴۰ خیس اشک.....
- ۱۴۳ در پای نخل بی سر.....
- ۱۴۵ کمی بلندتر بخوان.....
- ۱۴۶ درخواست عاجزانه.....
- ۱۴۷ تمرین سکوت و ذکر.....
- ۱۴۸ گریه های بی قرار.....
- ۱۴۹ شوق دیدار.....
- ۱۵۰ العفو، العفو.....
- ۱۵۱ صفای روح.....
- ۱۵۲ مصادف با نماز صبح.....
- ۱۵۴ سنت توسل.....
- ۱۵۵ روی پل شناور.....
- ۱۵۶ روی آب رودخانه.....
- ۱۵۷ صف اندر صف.....
- ۱۵۸ پایین اسکله.....
- ۱۵۹ از خدا خواسته‌ام.....
- ۱۶۱ سجده‌ی خضوع.....
- ۱۶۲ کتابچه.....
- ۱۶۳ توفیق.....
- ۱۶۴ وقت خیلی کم است.....

- ۱۶۷ ره صد ساله.....
- ۱۶۹ پیشانی بر زمین.....
- ۱۷۱ دو رکعت حضور.....
- ۱۷۶ شب زنده دار.....
- ۱۷۸ فراتر از آتش دشمن.....
- ۱۷۹ در بیابان های فکّه.....
- ۱۸۰ ناگهان...خمپاره!.....
- ۱۸۱ دل شوره.....
- ۱۸۲ پیشاپیش صفوف.....
- ۱۸۶ یار کجاست؟.....
- ۱۸۹ بهانه.....
- ۱۹۰ گنج روزه.....
- ۱۹۱ رعایت حریم الهی.....
- ۱۹۲ به یاد ماندنی.....
- ۱۹۳ اشک شادی.....
- ۱۹۴ فولاد آبدیده.....
- ۱۹۵ در جمع همسفران.....
- ۱۹۶ تأمین جان با اوست.....
- ۲۰۲ الگو.....
- ۲۰۴ در رأس امور.....
- ۲۰۵ لب حوض.....
- ۲۰۷ معطر.....

- ۲۰۸ واجب تر.....
- ۲۰۹ هفت بار.....
- ۲۱۱ جایزه.....
- ۲۱۲ رسم و راه من.....
- ۲۱۴ سجده‌ی قاسم.....
- ۲۱۷ محراب به فریاد آمده.....
- ۲۱۹ زیر نور مهتاب.....
- ۲۲۰ وضوی خون.....
- ۲۲۱ دستهایی رو به آسمان.....
- ۲۲۲ ذکر خدا.....
- ۲۲۳ حوض آب یخ بسته!.....
- ۲۲۵ از میان آن همه.....
- ۲۲۶ سینه خیز به خاطر نماز جماعت!.....
- ۲۲۷ جزای نماز جماعت!.....
- ۲۲۹ راهی بهشت.....
- ۲۳۰ غرق تماشا.....
- ۲۳۲ سجده گاه.....
- ۲۳۳ میعاد شبانه.....
- ۲۳۵ اراده‌ی پولادین.....
- ۲۳۶ نماز عشق.....
- ۲۳۸ لذت عبادت.....
- ۲۴۰ شکر شرکت در نماز جماعت.....

۲۴۲	اول نماز بعد افطار
۲۴۳	دنیایی و آخرتی
۲۴۴	وضو با آب رادیات ماشین!
۲۴۵	آرام و شمرده
۲۴۶	حضور قلب
۲۴۸	هنوز مشغول نماز است
۲۵۰	بهبانۀ ای برای گریستن
۲۵۲	آخرین رکعت
۲۵۴	مجدوب
۲۵۵	اول سجود
۲۵۶	شب دامادی
۲۵۷	همه‌ی رنج‌ها و جنگ‌ها
۲۵۸	در حال نبرد
۲۵۹	آخرین دیدار و توصیه
۲۶۰	مثل آدم بزرگ‌ها
۲۶۱	بالاتر از جنگ
۲۶۳	طراوت صدای بابا
۲۶۴	آخرین توصیه
۲۶۶	روزه‌ی قضا
۲۶۷	قدر موقعیت‌ها را بدانید
۲۶۸	آرامش
۲۷۰	اذان در کلاس درس!

۲۷۱	یادآوری
۲۷۶	گوش به زنگ
۲۷۷	نماز شب در شدت سرما!
۲۷۸	تقدیر
۲۷۹	خواب در سرما
۲۸۰	جبین خدایی
۲۸۱	اذان شده است؟
۲۸۲	توفیق اجباری
۲۸۳	ذکر حق
۲۸۴	گونه های خاکی
۲۸۶	عنایت حق
۲۸۸	معنای زندگی
۲۸۹	یاد خدا
۲۹۰	غبطه
۲۹۱	احساس شرمندگی
۲۹۲	گذرگاه
۲۹۴	جوی خون
۲۹۶	ملتسمانه
۲۹۷	گذر نسیم
۳۰۱	پشت درخت سرو
۳۰۲	زمزمه های بلند
۳۰۳	دست هایی برای دعا

۳۰۵	خالصانه
۳۰۶	درسی بزرگ
۳۰۹	اقامه‌ی نماز
۳۱۱	طعم حقیقی
۳۱۳	نفروختنی!
۳۱۵	هشدار درون
۳۱۶	نمازخانه
۳۱۷	مناجات شعبانیه
۳۱۸	فرشتگان زمینی
۳۲۰	همه گریه می‌کردند!
۳۲۲	چشمان سرخ
۳۲۴	پهلوی شکسته
۳۲۵	بدیهی‌ترین کار
۳۲۶	اولین کار
۳۲۸	فیض الهی
۳۳۱	چله نشینی
۳۳۳	نشانه‌ها
۳۳۴	ایستادن در برابر خداوند
۳۳۵	از خوف خدا
۳۳۶	درون کمد
۳۳۷	چاشنی دعا
۳۳۸	بی‌واسطه

- ۳۳۹ نماز شبِ قضا شده!
- ۳۴۰ برای من دعا کن
- ۳۴۱ بازی باشه، اما دعا نباشه؟
- ۳۴۲ سرا پا تسلیم
- ۳۴۳ شهادت در حال قنوت
- ۳۴۴ آقا معلّم
- ۳۴۶ در آن بیابان برهوت
- ۳۴۷ مخزن شیشه شور
- ۳۴۸ زمزمه‌هایی از مناجات
- ۳۵۰ ارتباط آسمانی
- ۳۵۴ گنج سعادت
- ۳۵۷ دغدغه‌های نماز شب
- ۳۵۸ گریه‌های دیدنی
- ۳۵۹ تعلیم یا تنبیه؟
- ۳۶۰ نخلی سوخته
- ۳۶۱ برکت مناجات
- ۳۶۲ اولین شهید
- ۳۶۳ دارو
- ۳۶۴ در لابه لای کلمات
- ۳۶۵ جواب سؤال
- ۳۶۶ پیوند عاشق با معشوق
- ۳۶۷ در روشنایی شمع

۳۶۸	در هم تنیده.....
۳۶۹	واجب تر از هر چیز.....
۳۷۰	اگر ترس از گلوله داشتیم.....
۳۷۱	بیشترین سفارش.....
۳۷۲	دوای درد.....
۳۷۶	بهترین ساعت استراحت.....
۳۷۷	آخرین سوغاتی.....
۳۷۸	هر لحظه نگاهی به آسمان.....
۳۷۹	پاسخ گو.....
۳۸۰	معلم قرآن و نماز.....
۳۸۳	در اولین فرصت.....
۳۸۵	مثل هر شب.....
۳۸۶	هدیه‌ی نماز.....
۳۸۷	راه کار اشک.....
۳۹۰	توفیق شهادت.....
۳۹۲	کار دنیا تمامی نداره!.....
۳۹۴	به محض ورود به آب.....
۳۹۵	در انتهای کانال.....
۳۹۶	غیرمنتظره.....
۳۹۸	دعای خسمه عشر.....
۴۰۱	تا اعماق جان.....
۴۰۴	کنج اتاق.....

- زیارتگاه ۴۰۵
- جایی در تیررس دشمن ۴۰۶
- این اتفاق ۴۰۷
- بهترین تشکر از خدا ۴۰۹
- باید از اوّل شروع کنی ۴۱۰
- اوّل مسجد بعد چادرهای خودمان! ۴۱۱
- فرصت ۴۱۳
- پانزده ساله ۴۱۴
- احساس حقارت ۴۱۶
- استوار هم چون کوه ۴۱۷
- آخرین نماز ۴۱۹
- نجوهای هر روزه ۴۲۱
- پایان جلسه ۴۲۳
- شاگرد ۴۲۴
- نقش بسته ۴۲۶
- امر به معروف ۴۲۷
- نمی‌گفت ... می‌خواند ۴۲۸
- آخرین اتاق ۴۳۰
- صحبت کردن با خدا ۴۳۱
- کجا با این عجله؟ ۴۳۲
- دعا کیمیاست ۴۳۳
- من و دکتر ۴۳۶

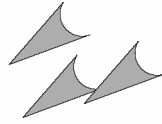
۴۳۷	خلوت معنوی
۴۳۹	به او می‌رسی!
۴۴۱	ای خدای بزرگ
۴۴۳	نماز در حال دویدن!
۴۴۵	سلام شهادت
۴۴۶	در مقرّ فرماندهی
۴۴۷	غرق عبادت
۴۴۸	علاقه‌ی عجیب
۴۴۹	تعریف شنیدنی
۴۵۰	سهم آب
۴۵۱	نوبت من
۴۵۲	سنتّ حسنه
۴۵۴	سنگر بغلی بهتر است!
۴۵۵	اتاقِ عمل
۴۵۷	فضای معطرّ
۴۵۹	اتاق مجاور
۴۶۰	آخرین زیارت
۴۶۱	یک سال برای رضای تو
۴۶۲	هور در هاله
۴۶۴	در حرم امام رضا (علیه السّلام)
۴۶۷	سخنی از دل
۴۶۸	شب آخر

۴۷۴	سر به مُهر
۴۷۶	خاطره‌های ماندگار
۴۷۷	صدای خوش
۴۸۰	وقتی دعا می‌خواند
۴۸۱	دعای بیمه
۴۸۲	دعای وحدت
۴۸۴	خدایا! از کجا می‌رسد؟
۴۸۷	رشته‌ی پیوند
۴۸۸	در ماه رمضان
۴۸۹	نمونه
۴۹۲	درون گنجی
۴۹۴	سوار بر اسب تندرو
۴۹۵	نالهای جان‌سوز
۴۹۶	نیایش فرمانده
۴۹۷	صحنه‌ی عجیب
۴۹۸	مصدق
۴۹۹	انتخاب
۵۰۰	آستان معبود
۵۰۲	لیاقت
۵۰۳	حلاوت مناجات
۵۰۵	غرق در ماتم
۵۰۶	اهل توسل

۵۱۰	طرحی دیگر.....
۵۱۱	معنویت نیروها مهم بود.....
۵۱۲	راز.....
۵۱۳	آب برای وضو.....
۵۱۴	علی گونه.....
۵۱۷	مخلصانه.....
۵۱۹	پیر جبهه.....
۵۲۰	الهی ورّی، من لی غیرک.....
۵۲۲	راز و نیاز در حال پرواز!.....
۵۲۴	حیف شهای خدا.....
۵۳۰	آخرین نماز عشق.....
۵۳۱	صعود سریع.....
۵۳۳	راه حل.....
۵۳۵	هفت سین جبهه.....
۵۳۸	گرم عبادت.....
۵۴۰	روح لطیف.....
۵۴۲	دعا در پشت بام.....
۵۴۳	روی گلیم.....
۵۴۴	تغییر روحیه.....
۵۴۵	نماز، پشت درِ خانه!.....
۵۴۷	غیبت طولانی.....
۵۴۹	دلتنگ.....

۵۵۰	قلم عاجز
۵۵۱	گریه‌های پنهانی
۵۵۲	استغفار
۵۵۳	مقدمه‌ی تربیت فرزند
۵۵۴	تکبیر
۵۵۵	کنار دیوار آسایشگاه
۵۵۶	شاید نرسیم!
۵۵۷	معروف
۵۵۸	سخن نیکو
۵۵۹	در بالاترین نقطه
۵۶۰	آیات و نشانه‌ها
۵۶۱	دفتر کار و نمازخانه
۵۶۲	یادآوری
۵۶۳	بیم و امید
۵۶۵	برنامه‌ی زندگی
۵۶۶	خواب ماه و ستاره
۵۶۷	سحری
۵۶۸	معبد بالای تپه
۵۶۹	صدایی حزین
۵۷۰	اذان صبح در شب عروسی
۵۷۱	حال عجیب
۵۷۲	وقت نماز

۵۷۴	مراسم استقبال
۵۷۵	اولین گردش
۵۷۶	دلباخته
۵۷۷	چون کوه، استوار
۵۷۹	صمیمانه
۵۸۰	ارادت
۵۸۱	مجروح
۵۸۲	تکلیف هشت سالگی
۵۸۳	اهتمام به عبادات
۵۸۴	ساعت گردان
۵۸۵	پیمان با خدا
۵۸۶	آخرین نماز با وضو
۵۸۸	پا طلایی
۵۹۱	منابع

پیش‌گفتار

خاطرات دفاع مقدس غالباً در پاکترین لحظات زندگی صاحبان خاطره رخ داده، لذا شایسته است آن لحظه‌های غنیمت ثبت و منتشر شود. آن لحظه‌ها، همان حلقه‌هایی است که بشر سردرگم امروز را می‌تواند به "صراط‌الذین انعمت علیهم" که مصداق کامل آن ائمه‌ی معصومین علیهم‌السلام هستند، واصل نماید.

صاحبان خاطرات دفاع مقدس ثابت کردند که می‌شود پس از هزار و چهار صد سال سرکوب اسلام، به رهنمود خلیفه‌الله ساز خلیفه‌ی به حق خدا حضرت علی علیه‌السلام جامه‌ی عمل پوشاند که فرمود: **أَعِينُونِي بِوَرَعٍ وَاجْتِهَادٍ وَعِفَّةٍ وَسِدَادٍ**.
با پرهیزکاری و تلاش فراوان و پاکدامنی و راستی‌مرا‌یاری دهید. (نهج‌البلاغه/نامه ۴۵)

وقتی مریی مردان دفاع مقدس، بزرگمردی است که با پرهیز از

پا گذاشتن بر روی کفش طلباب در هنگام ورود به حجره‌ی تدریس، از مویرگ ظلم دوری می‌کند، بالطبع محصول این مکتب روح الهی باید مردانی باشند که در لحظات اضطراری ورود به میدان مین، پیراهن از تن به در کنند که؛ اگرچه ما رفتنی هستیم، اما چرا لباس بیت‌المال تکه‌تکه شود!

آنان اثبات کردند؛ می‌شود سیره‌ی جهاد اکبر و اصغر را توأم با هم در صورت جوان قرن بیستم متجلی کرد. به شرط آن که با عمل و نه زبان تنها (کونوا دعاة الناس بغير السننکم) به اسلام دعوت شده باشند.

مجموعه کتب سیره‌ی شهدای دفاع مقدس، حاوی گلچینی از خاطرات راویان در خصوص آن سفر کردگان دیار هستی است که در طول سال‌های گذشته توسط ناشران مختلف به زیور طبع آراسته شده است.

انگیزه‌ی مؤسسه‌ی فرهنگی هنری قدر ولایت از انجام این پروژه اهداف زیر است:

۱- بسیاری از کتب دفاع مقدس در سالهای گذشته و تنها برای یک بار به چاپ رسیده و در همان سال‌ها نیز عرضه شده است. لذا مخاطبین امروز از دستیابی به آن کتب و خاطرات محرومند. در حالی که اهمیت آن به دلیل نزدیکی نقل خاطره به زمان رویداد، بیشتر از خاطراتی است که هم‌اکنون نقل می‌شود. این پروژه با جستجوی کتب مذکور، بخش عظیمی از خاطرات

- ناب شهیدان گرانقدر را دوباره احیا نموده و ماندگار کرده است.
- ۲- خاطرات دفاع مقدس دستمایه‌ای متعالی و فوق‌العاده مستعد برای خلق آثار ادبی و هنری از جمله داستان، نمایشنامه، رمان، شعر، فیلمنامه و غیره است. گزینش خاطرات خوب و نیز دسته‌بندی موضوعی آن، ادبا و هنرمندان و نیز پژوهشگران این عرصه را از جستجوی زمان‌بر و نامنظم بی‌نیاز کرده است.
- ۳- شهدای گرانقدر دفاع مقدس با تمسک به آیه‌ی شریفه‌ی «لقد کان لکم فی رسول الله اسوةً حسنه» نزدیک‌ترین افراد به خلق و خوی محمدی صلی الله علیه و آله و سلم بودند. لذا اهل منابر و مریبان تربیتی برای اتصال آسان جامعه به سیره‌ی نبوی، می‌توانند از خاطرات شهدا به عنوان شاهد مثال بهره‌برداری نمایند.
- مهمترین وجه امتیاز خاطرات مذکور، به روز بودن آن و نیز امکان قوی همذات‌پنداری مخاطب با شهدای معاصر است. این کتب، امکان انتخاب خاطرات ناب، موجز و موضوعی را برای صاحبان کرسی‌های موعظه آسان کرده است.
- ۴- زنده نگه داشتن یاد و خاطره شهیدان- به فرموده‌ی رهبر معظم انقلاب اسلامی- کمتر از شهادت نیست، چرا که راه و رسم شهادت، راه عزت و نجات از اسارت نفس و استکبار است. و ما که از قافله عقب مانده‌ایم و مهجور از عند ربهم یرزقون، بدین وسیله ادای دین می‌کنیم. باشد که مقبول افتد.
- ۵- از شهیدان دفاع مقدس معمولاً بعد حماسی آنان بیشتر مورد

توجه قرار گرفته است. جنبه‌های لطیف که حکایت از روح بلند و منش و طبع کریمانه و رعایت نکات ظریف در زوایای مختلف زندگی فردی و اجتماعی آنان دارد، کمتر انعکاس پیدا کرده. نگاه این مجموعه بیشتر معطوف همین مسئله است.

مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت در راستای اهداف ذکر شده، از اواخر سال ۱۳۸۶ ابتدا پیرامون این طرح، مطالعات شناختی را آغاز کرد و از میان موضوعات مختلف اخلاق فردی و اجتماعی، به ۳۰ موضوع که از عمومیت بیشتری در بین رزمندگان اسلام برخوردار بود رسید.

سپس کار فیش برداری در خصوص موضوعات آغاز شد. فیش برداران ارجمند طی تلاشی شش ماهه قریب غالب کتاب‌های دفاع مقدس چاپ شده تا این را تاریخ بررسی کردند تا به خاطراتی دست یابند که؛ ۱- فقط درباره‌ی شهدای دفاع مقدس باشد. ۲- خاطره باشد و نه گونه‌های ادبی دیگر ۳- از جذابیت لازم برخوردار باشد ۴- با اهداف یاد شده متناسب باشد.

از میان کتابهای مورد بررسی، تمام خاطراتی که به دلیل تبدیل به گونه‌های دیگر ادبی دچار ضعف استناد شده بودند و نیز خاطراتی که جاذبه‌ی لازم را نداشتند و یا در خصوص شهدا نبودند، از دور خارج شد.

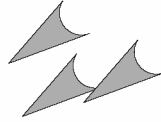
در مرحله‌ی بعدی فیش‌ها جهت تأیید مجدد بازخوانی شدند. سپس هر فیش با توجه به موضوع آن در پوشه‌ی مخصوص خود

طبقه‌بندی گردید.

مراحل بعدی کار؛ حروف چینی، ویرایش، تهیه فهرست موضوعی و اعلام بود که یکی پس از دیگری انجام شد. سپاسگزاری می‌کنیم از تمام حامیان این طرح که آن را بر خود فریضه دانسته و در مراحل مختلف آن مشتاقانه یاری‌رسان بودند. و کسانی که در دریای فضایل و زیبایی‌های شهیدان غوطه خوردند، دراز صدف‌ها جستند و خود به لیست گمنامان دفاع فرهنگی از انقلاب اسلامی و راه شهیدان پیوستند. و شما خواننده‌ی گرامی، به خاطر حسن سلیقه و انتخابتان. امیدواریم این اقدام فرهنگی مرضی رضای حق تعالی و شهدای عزیز قرار گرفته و همه‌ی ما مشمول توفیقات الهی و شفاعت مردان بزرگ تاریخ انقلاب اسلامی که خاطرات زیبا و نام بلند آوازه‌شان در این کتب ثبت گردیده، باشیم. ان شاء الله.

مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

مقدمه

و ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون(۱)، جن و انس را خداوند برای عبادت و پرستش خود آفرید. عبادت یعنی سر بر آستان خالق هستی سائیدن، یعنی به آنچه او دوست دارد عمل کردن، یعنی آنچه را او نمی‌پسندد ترک کردن. با او بودن و با او ماندن. رازها و نیازها را با او گفتن به نجوا و فریاد و اشک و آه. دوستی و آشنایی با ملکوت. او را شناختن و پرستیدن.

راستی خداشناسی که همراه با خداپرستی نباشد چه سود؟ مثل علمی که بدون عمل باشد. بذری که در دل خاک آماده‌ی رویش قرار نگیرد. طرحی که اجرا نشود. ایمانی که در دل مستقر و مستحکم نگردد.

خدا را که شناختی، باید پرستش کنی. یعنی باور کنی که هو الاول و
آآخر و الظاهر و الباطن و هو بكل شیء علیم (۱) لمس کنی که: هو
معکم این ما کنتم و الله بما تعملون بصیر (۲)، یعنی اجابت کنی
دعوت او را برای رشد و تعالی و میهمانی آسمانی: و اذا سألك
عبادی عنی فانی قریب اجیب دعوة الداع اذا دعان فایستجیبوا لی و
لیؤمنوا بی لعلم یرشدون (۳).

صبر، سکینه، آرامش، استقامت و ایستادگی، تحمل سختیها و
کمبودها، گذشتن از خانواده و مال و جان، خودباوری و قوت قلب،
فراتر از ظرف زمان و امکانات عمل کردن، و هر حُسن و بزرگی و
درخشندگی، همه از خداپرستی و اتکال به قدرت مطلق و اراده‌ی
اوست و کلید اینها عبادت است و اطاعت، و هیچ را در آستان همه
چیز به خاک سائیدن و به پهنای صورت اشک ریختن، دعا کردن و
مناجات و راز و نیاز، نماز برپا داشتن و حضور قلب در آن، تلاوت
قرآن و دل سپردن به آن، مناجات شب و بیداری نیمه‌های شب و راه
به ملکوت آسمان جستن.

این هیچ، لا یملک الا الدعاء (۴)، که می‌خواهد نظر کند به وجه‌الله و
در جوار رحمت و در کنار عظمت او قرار گیرد، باید از «خود» و
هرآنچه به آن تعلق دارد خالی شود. قطره گر فانی دریا نشود، قطره

۱- سوره حدید، آیه ۳

۲- سوره حدید، آیه ۴

۳- سوره بقره، آیه ۱۸۶

۴- فراز پایانی دعای کمیل

است و زوال‌پذیر نه دریا. عبادت، دعا، نیایش، راز و نیاز، یعنی فانی شدن این هیج، این قطره در عظمت مطلق و این است آن ماندگاری و خلود در رحمت خدا که دنیا پیشگان از آن غافلند و در عذاب. برای اینکه زرهات پشت نداشته باشد، یعنی هرگز به دشمن با هر جمعیت و امکاناتی، پشت نکنی، باید در نمازت آنچنان مجذوب شوی که تیر از پایت درآورند و متوجه نشوی.

اینکه امام شهداء، جبهه‌ها را محل عبادت و فرود فرشتگان و فتح‌الفتوح دلها و عروج شیفتگان و بال ملائک می‌خواندند برای آن نمازها، دعاها، سجده‌ها، گریه‌ها، روضه‌ها و العفوالعفوها بود و همین‌ها بود آن پیروزی بزرگ، که پیروزی کوچک بر صدامیان و حامیان آن را بدنبال آورد. چه نوشیدند رزمندگان، چه دیدند در آن شبها و نیمه شبها، چه نجوایی کردند و چه شنیدند از محبوب آفرینش، چه خواستند و چه گرفتند از دست کرم و جود خدا که چنین با اقتدار و صلابت و عاشقانه در میدان جهاد با مستکبران عالم ظاهر شدند؟ خوشا به سعادتشان و خوشا به حالشان، رزق الهی گوارایشان.

آن کس که تورا شناخت جان را چه کند

فرزند و عیال و خانمان را چه کند

دیوانه کنی هر دو جهانش بخشی

دیوانه‌ی تو هر دو جهان را چه کند